

INFORMACJE

Zarządu Głównego PTTK

XI ZJAZD KRAJOWY PTTK

MATERIAŁY POZJAZDOWE

Nr. 7.

WARSZAWA

sierpień 1985 r

DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO

W dniach 14 - 16 czerwca 1985 roku odbył się w Warszawie XI Zjazd Krajowy PTTK. Obrady XI Zjazdu toczyły się na posiedzeniach plenarnych, które odbyły się w sali konferencyjnej Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz w trzech zespołach problemowych, które odbyły się w salach konferencyjnych w gmachu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych.

W XI Zjeździe wzięło udział 286 delegatów na 293 wybranych w trakcie wojewódzkich zjazdów sprawozdawczo-wyborczych PTTK, co stanowiło 97,6 % frekwencji. Oprócz delegatów w Zjeździe uczestniczyli członkowie ustępującej władzy, członkowie honorowi PTTK oraz zaproszeni goście.

Delegaci XI Zjazdu to najbardziej zasłużona, wieloletnia kadra funkcyjna i programowa oraz etatowa PTTK. Niemal wszyscy spośród nich legitymowali się różnorodnymi uprawnieniami turystycznymi Towarzystwa. Wielu z nich posiadało równocześnie kilka uprawnień z różnych dziedzin turystyki. Najwięcej spośród nich, bo aż 207 osób - posiadało uprawnienia przewodnika turystyki kwalifikowanej, 129 osób - posiadało uprawnienia przewodników, 106 osób - posiadało uprawnienia organizatorów turystyki, 43 osoby - instruktorów krajoznawstwa, 9 osób - strażników ochrony przyrody i wiele innych.

Spśród delegatów 140 było członkami Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, 11 osób należało do Stronnictwa Demokratycznego, a 10 osób do Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego. Wyższym wykształceniem legitymowało się 204 delegatów, a 82 wykształceniem średnim. Kobiet wśród delegatów było zaledwie 19. Większość delegatów miała za sobą wiele lat działalności społecznej i wiele życiowego doświadczenia. Wiek delegatów obrazuje następujące zestawienie:

w wieku do 35 lat	-22 delegatów
od 36 - 50 lat	-116 delegatów
od 51 - 65 lat	-125 delegatów
powyżej 65 lat	-23 delegatów

Najliczniejsza była grupa delegatów zatrudniona w sferze produkcyjnej w zakładach pracy / 78 osób /. Ta grupa w dużym stopniu

decyduje o roli, jaką pełni PTTK w upowszechnianiu wartościowych form wypoczynku wśród ludzi pracy.

Emeryci i renciści stanowili grupę 67 osób. Przeznaczają oni swój zwiększony czas wolny na aktywną pracę na rzecz polskiego turysty i naszego Towarzystwa. 31 delegatów było zatrudnionych w instancjach PTTK i w biurach podróży oraz w wojewódzkich i miejskich wydziałach kultury fizycznej i turystyki. Kolejną liczną grupą to nauczyciele szkół / 21 osób / oraz wyższych uczelni / 18 Osób /. Mają oni wielki wpływ na wychowanie turystyczne dzieci i młodzieży.

7 delegatów zatrudnionych było w wojewódzkich i miejskich komitetach PZPR, 9 delegatów w instytucjach związanych z upowszechnianiem kultury. Reprezentowane były muzea PTTK w: Lublinie, Nysie, Białowieży, Muzeum Wisły w Tczewie, domy kultury oraz wydawnictwa: "Sport i Turystyka", PTTK "Kraj".

Na XI Zjazd Krajowy PTTK przybyło wielu zaproszonych gości. Władze polityczne i kierownictwo Partii reprezentował tow. prof. dr Tadeusz Porebski - członek Biura Politycznego i sekretarz Komitetu Centralnego PZPR. Obecny był Zenon Komender - wiceprezes Rady Ministrów PRL oraz Jerzy Szymanek - sekretarz Rady Państwa. Obecnością swoją zaszczylicili XI Zjazd również prof. dr Józef Kukułka - wiceprzewodniczący Naczelnego komitetu ZSL i wiceprzewodniczący Rady Krajowej PRON, Piotr Frankowski - sekretarz Centralnego Komitetu SD, tow. Stanisław Gabrielski - kierownik Wydziału Społeczno - Zawodowego KC PZPR, Jerzy Jaskiernia - sekretarz generalny Rady Krajowej PRON, Andrzej Ornat - członek Rady Ministrów - Minister d/s Młodzieży, Ludwik Ochocki - wiceprzewodniczący Komisji Planowania przy Urzędzie Rady Min. Jan Ciszowski - przewodniczący oraz Jan Pawlak - wiceprzewodniczący Głównego Komitetu Turystyki, gen. dyw. Jan Czapla - wiceminister Oświaty i Wychowania, gen. bryg. Albin Żyto - zastępca szefa Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego, tow. Zbigniew Glapa - z-ca kierownika Wydziału Społeczno - Zawodowego KC PZPR, Wiesław Krauze - dyrektor Departamentu

mentu Wychowania i Kultury Fizycznej Ministerstwa Oświaty i Wychowania oraz Alfred Mako-
wiecki - przedstawiciel OPZZ.
Gośćmi XI Zjazdu byli również przedstawiciele organizacji społecznych współpracujących z naszym Towarzystwem w rozwoju polskiej tu-
rystyki, takich jak: ZSEMP, ZHP, ZMW, ZSP, OHP, LZS, TKKF i inne.

W XI Zjeździe uczestniczyli również najbardziej zasłużeńi dla naszego Towarzystwa - członkowie honorowi PTTK.
Z głosem doradczym uczestniczyli w Zjeździe również członkowie ustępujących władz naczelnych PTTK, przewodniczący Komisji Zarządu Głównego PTTK, prezesi i urzędujący sekretarze Zarządów Wojewódzkich PTTK oraz dyrektorzy wszystkich przedsiębiorstw i zakładów pionu gospodarczego PTTK: "Foto - Pam", OZGT, ZRB i innych.

Robocza część XI Zjazdu rozpoczęła się 14 czerwca 1985 roku o godz. 9.00.
W tej części Zjazdu powołano wszystkie przewidziane Statutem PTTK Komisje Zjazdowe: Mandatową, Wyborczą oraz Uchwał i Wniosków.
Wybrano Przewodniczącą Zjazdu, którym została kol. Jan Komornicka - naczelnik GOPR i prezes Oddziału PTTK w Zakopanem oraz jego Zastępców i Sekretarza Zjazdu.

Uroczyste otwarcie Zjazdu nastąpiło o godz. 11.30. Został odegrany hymn narodowy przez orkiestrę wojskową oraz wprowadzono na salę obrad sztandar Zarządu Głównego PTTK.
Obrady XI Zjazdu rozpoczęły się od wystąpienia prezesów ustępujących władz naczelnych PTTK: Zarządu Głównego - kol. Andrzeja Gordona, Głównej Komisji Rewizyjnej - kol. Zygmunta Skądkowskiego i Głównego Sądu Koleżeńskiego - kol. Jerzego Załęskiego.

Referat sprawozdawczy ustępującego prezesa ZG PTTK Andrzeja Gordona obejmował m.in. podsumowanie działalności Towarzystwa w latach 1981 - 1985. Zwrócił on przede wszystkim uwagę na dokonania PTTK, które pomimo trudnych warunków społeczno - politycznych i ekonomicznych kraju przetrwało kryzys początku lat osiemdziesiątych, a następnie potrafiło odbudować stan posiadania, a nawet rozszerzyć bazę organizacyjną i działalność programową Towarzystwa.
Umocniona została też pozycja oddziałów oraz kół i klubów PTTK.
Rzecznictwo interesów i potrzeb indywidualnego kwalifikowanego turysty stało się powszechnym elementem w pracy PTTK.

Na otwarcie XI Zjazdu Krajowego PTTK kol. Andrzej Gordon powiedział:
"Spotykamy się cztery lata po gorącym X - tym Zjeździe. Mamy za sobą zdobywanie doświadczeń w trudnych, niezwykle ważnych dla Polski Ludowej latach 80 - tych. Wspólnie przeszliśmy obywatelską edukację odpowiedzialności za sprawę macierzystego oddziału, oblicza Towarzystwa i turystyki, polskiej racji stanu. Swoją postawę wyrażaliśmy pracą. Dlatego też kampania, która zamyka nasz Zjazd była wielkim turystycznym forum gospodarzy, którzy zamiast oglądać się na innych z żarem mówili o tym co jeszcze trzeba zrobić."

Na zakończenie swojego wystąpienia kol. Andrzej Gordon nakreślił ogrom zadań stojących nadal przed Towarzystwem oraz z okazji zbliżającego się jubileuszu 35 - lecia PTTK stwierdził: "W bieżącym roku obchodzić będziemy 35 - lecie PTTK. W dorobku PTTK zapisane zostały przez turystów i krajoznawców piękne

karty uczenia miłości kraju ojczyznego. Jubileusz skłania nie tylko do refleksji nad tymi kartami. Musimy go wykorzystać do szerokiego wyjścia do młodzieży, do zebrania dokumentów naszej najnowszej historii i do uhonorowania ludzi, którzy z połączenia romantyzmu myślenia z pozytywizmem działania uczynili prawdę o PTTK - owskim działaniu."

W tej części Zjazdu odczytano list, jaki z życzeniami konstruktywnych obrad skierował do uczestników XI Zjazdu - Przewodniczący Rady Państwa - prof. dr Henryk Jabłoński oraz list o podobnej treści skierowany od Przewodniczącego Narodowej Rady Kultury - prof. dr Bogdana Suchodolskiego.

Również w tej części Zjazdu głos zabrał gość Zjazdu - członek Biura Politycznego, sekretarz Komitetu Centralnego PZPR - tow. prof. dr Tadeusz Porębski.
Przekazał on wyrazy uznania dla ponad 630.000 rzeszy członków oraz działaczy i sympatyków naszego Towarzystwa: ".../wszystkim, którzy w szkole i zakładzie pracy, w osiedlu mieszkaniowym i na wyższej uczelni poświęcają swój czas i siły sprawie organizowania i upowszechniania turystyki i krajoznawstwa wśród społeczeństwa, szczególnie wśród młodzieży. /.../ Powiązanie tradycji ze współczesnością, szacunek dla przeszłości, dla pomników kultury narodowej, a równocześnie kształtowanie szacunku dla przyrody i środowiska naturalnego, szacunku dla dokonania Polski Ludowej to wartości, które PZPR ceni wysoko w Waszym społecznym ruchu".

Na zakończenie swojego wystąpienia tow. Tadeusz Porębski zaakcentował - "realizując program IX Zjazdu PZPR wielkie znaczenie przywiązujemy do jakości wypoczynku ludzi pracy i ich rodzin. Stąd tak cenne są wszelkie poszukiwania mające na celu rozwijanie turystyki wędrowniej, poszerzania sieci wypożyczalni sprzętu i ekwipunku turystycznego, poprawę jakości usług turystycznych.
W rozwiązywaniu wszystkich tych trudnych problemów, aktywi i działacze PTTK liczyć mogą na pomoc partii i państwa."

Następnie zabrał głos zastępca szefa Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego - gen. bryg. Albin Żyto, który powiedział m.in: ".../Program rozwoju kultury realizowany w Siłach Zbrojnych PRL stawia przed turystyką i krajoznawstwem oraz społecznym aktywnym wojskowym szerokie i ambitne cele coraz szerszego propagowania i organizowania ruchu turystyczno-krajoznawczego wśród wojskowej kadry zawodowej i jej rodzin, powiększając równocześnie udział żołnierzy zasadniczej służby wojskowej w różnych przedsięwzięciach oddziałów, kół i klubów PTTK.

Z PTTK przejęliśmy ideę ochrony środowiska. My żołnierze jesteśmy na tę sprawę wyjątkowo wrażliwi. Las był zawsze przyjacielem, schronieniem i żywicielem żołnierza - partyzanta. Jest nam również dzisiaj bliska idea ochrony środowiska zrodzona w PTTK, która znajduje właśnie żywy oddźwięk w żołnierskich szeregach.
Wyraża się on corocznie podejmowaną przez żołnierzy akcją zalesień i zadrzewień, pielęgnacją lasów, a także działalnością propagującą ideę ochrony przyrody i problemy ekologiczne."

Gen. bryg. Albin Żyto mówił o zasługach PTTK dla obronności kraju, o działalności naszego Towarzystwa w wojsku. Złożył wyrazy uznania dla dorobku PTTK i podziękował za dotychczasową współpracę i zapewnił o dalszym współdziałaniu ze strony Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego.

Niezwykle podniosłym momentem XI Zjazdu była dekoracja wysokimi odznaczeniami państwowymi kilkudziesięciu działaczy i pracowników Towarzystwa.

Aktu dekoracji odznaczeniami państwowymi dokonał wicepremier Rady Ministrów PRL - Zenon Komender.

Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski otrzymał kol. Jerzy Przędziński.

Krzyżami Oficerskimi Orderu Odrodzenia Polski uhonorowano: Stefana Całczyńskiego, Józefa Janowskiego, Ryszarda Semelkę.

Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski otrzymali: Lech Bolt, Jan Broeckere, Zygmunt Jodłowski, Jerzy Kapuściński, Stanisław Składowski, Edward Moskała, Henryk Stypułkowski.

Wręczono ponadto złote i srebrne Krzyże Zasługi oraz Medale 40 - lecia PRL.

Pierwszego dnia Zjazdu w godzinach popołudniowych zebrani udzielili absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu PTTK oraz przyjęli sprawozdanie Komisji Mandatowej i Komisji Wyborczej. Ponadto ustalono listę kandydatów do ponownie wybieranych władz naczelnych PTTK i wybrano Komisję Skrutacyjną.

Drugi dzień XI Zjazdu rozpoczęły obrady w trzech zespołach problemowych, których przedmiotem dyskusji były następujące tematy:

1. Działalność programowa w podstawowych ogniwach PTTK,
2. Uwarunkowania działalności PTTK,
3. Reforma gospodarcza w PTTK.

Wnioski z obrad trzech zespołów problemowych przekazano do komisji Uchwał i Wniosków.

Po przerwie obrady wznowiono uroczystości nadania godności - członka honorowego PTTK, szczególnie zasłużonym dla rozwoju turystyki i krajoznawstwa działaczom Towarzystwa. XI Zjazd Krajowy PTTK nadał 27 osobom godność "Członka Honorowego PTTK" - najwyższą godność naszego Towarzystwa. Uchwałę Zjazdu zamieszczamy w dalszej części "Informacji".

W dalszej części obrad kontynuowano dyskusję plenarną oraz przeprowadzono wybory do nowych władz naczelnych.

Wyboru Głównej Komisji Rewizyjnej, Głównego Sądu Koleżeńskiego oraz 50 członków nowego Zarządu Głównego PTTK dokonano w pierwszej turze. W drugiej turze Zjazd wybrał 2 osoby na członków Zarządu Głównego, a następnie w trzeciej turze uzupełniono o 18 osób skład Zarządu Głównego PTTK.

W późnych godzinach nocnych odbyły się pierwsze zebrania konstytucyjne nowych władz Towarzystwa, podczas których wybrano prezesów władz naczelnych PTTK oraz składy prezydiów ZG i GKR PTTK.

Trzeciego dnia obrad XI Zjazdu, 16 czerwca ogłoszono składy nowych władz naczelnych PTTK, po czym kontynuowano dyskusję plenarną, w której łącznie w ciągu trzech dni wzięło udział 31 osób, a ponadto 5 wypowiedzi zgłoszono na piśmie do protokołu.

W ostatnim dniu obrad zabrakł głosu Jan Ciosowski - przewodniczący Głównego Komitetu Turystyki. Oceniając minioną kadencję stwierdził on m.in.: "Towarzystwo podejmowało wiele cennych inicjatyw i akcji jak: udział w odnowie zabytków Krakowa, podjęcie inwentaryzacji krajoznawczej Polski, organizacja Młodzieżowych Szkół Turystycznych, organizacja Międzynarodowego Szlaku Przyjaźni i szereg innych

realizując funkcje wychowawcze, poznawcze i zdrowotne turystyki zgodnie z partyjnymi i państwowymi programami w tej sferze.

Kryzys społeczny i gospodarczy ostatnich lat dotknął również głęboko turystykę, postępuje dekapitalizacja bazy, niedostatek środków finansowych, zanieczyszczenie środowiska zmniejsza obszary o walorach turystycznych, wzrosły koszty uprawiania turystyki.

Pomoc finansowa państwa oraz wdrożenia reformy gospodarczej w PTTK, poprawa organizacji i gospodarności stworzyły podstawy wychodzenia z kryzysu, służyły odbudowie ruchu turystycznego organizowanego przez Towarzystwo, stanu kadry programowej i gospodarczej, zakresu usług i świadczeń. Przyspieszenie działań w tym zakresie przez PTTK jest zadaniem nadal aktualnym.

Są też zjawiska negatywne, z którymi nie potrafią sobie poradzić.

Do nich należy niska jakość usług przy wrażliwych cenach, niedostateczne powiązanie działalności usługowej obiektów PTTK z programem ogniw statutowych, zbyt mała aktywność podstawowych ogniw organizacyjnych - kół i klubów PTTK, niepełne wykorzystanie przez PTTK będących w jego dyspozycji środków na inwestycje i remonty.

Do spraw na przyszłość, w których Towarzystwo może i powinno podjąć szczególny wysiłek programowy i organizacyjny należy:

- kształtowanie nawyków i tradycji turystycznych społeczeństwa,
- upowszechnianie racjonalnego i aktywnego wypoczynku, rozwój turystyki wśród młodzieży, co wymaga ciekawych programów - opracowanych przez samą młodzież i dalszego rozwoju turystycznej kadry społecznej,
- zwiększenie uczestnictwa pracowników zakładów pracy i ich rodzin w aktywnych formach wypoczynku urlopowego i turystyki weekendowej,
- krzewienie patriotyzmu i kształtowanie właściwych postaw uczestników turystyki przez wieloletnią kadre przewodników PTTK,
- tworzenie coraz lepszej infrastruktury turystyki kwalifikowanej, a przede wszystkim szlaków turystycznych i obiektów turystyki kwalifikowanej.

Wszystkie inicjatywy i działania PTTK - jako integralna część turystyki krajowej - przyczyniają się do poprawy zaspokojenia szeroko rozbudowanych potrzeb turystycznych mieszkańców miast i wsi. Będą one nadal miały zapewnioną pomoc organizacyjno - programową i finansową Głównego Komitetu Turystyki."

W ostatnim dniu obrad XI Zjazd Krajowy PTTK przyjął następujące dokumenty, które w całości zamieszczamy w dalszej części:

- Uchwała XI Zjazdu Krajowego PTTK w sprawie kierunków działania na lata 1985 - 1989,
- Stanowisko XI Zjazdu Krajowego PTTK w sprawie konieczności uregulowania prawnych zasad prowadzenia przez organizacje społeczne działalności gospodarczej,
- Stanowisko XI Zjazdu krajowego PTTK w sprawie ochrony i udostępnienia zasobów przyrodniczo - krajoznawczych w Polsce,
- Stanowisko XI Zjazdu Krajowego PTTK w sprawie aktywnego włączenia się Towarzystwa w kampanię wyborczą do Sejmu PRL.

Zjazd przyjął też dwa dokumenty w sprawie ochrony środowiska przyrodniczego w Polsce oraz w sprawie jedności: turystycznej.

Niezależnie od w/w dokumentów XI Zjazd Krajowy PTTK upoważnił Zarząd Główny PTTK do zweryfikowania i zatwierdzenia do realizacji wniosków i postulatów zgłoszonych w trakcie Zjazdu.

Na zakończenie Zjazdu głos zabrakł ponownie wybrany prezes Zarządu Głównego PTTK - kol. Andrzej Gordon, który nakreślił bogaty program i zadania stojące przed Towarzystwem w najbliższych latach.

Złożył też serdeczne podziękowania delegatom za konstruktywne i twórcze wypowiedzi przejęte troską o dalszy rozwój turystyki i krajoznawstwa oraz za znakomitą atmosferę, wysoką dyscyplinę i kulturę obrad, a także za zaufanie, jakim obdarzyli go delegaci powierzając mu ponownie funkcję prezesa ZG PTTK.

SPOŁECZNA MISJA PTTK

/.../"Zawsze traktowałem PTTK jako organizację, którą można przyrównać do wielkiej rodziny, która charakteryzuje się wzajemnym zaufaniem, chęcią współpracy i wzajemnej pomocy./.../ Chciałem podziękować tym wszystkim, którzy współpracowali ze mną w poprzedniej kadencji i którzy nie znaleźli się w składzie obecnego Zarządu Głównego PTTK. Zapewniam, że nie zapomnimy tego, co zrobili dla naszej organizacji, że doceniać będziemy i pamiętać o ich pracy, o ich intencjach, aby w PTTK działało się lepiej. Spełniali oni wzorowo swe funkcje wobec społeczeństwa, wobec całej turystyki i za to chciałem im bardzo gorąco i serdecznie podziękować./.../

Organizacja, która nie wykazuje się aktywnością, ponosi tego żałosną konsekwencję. Nie można tego powiedzieć w żadnym wypadku o naszej organizacji, a tym świadczy przebieg całego naszego Zjazdu, a jak będzie się kształtowała nasza przyszłość wiele mówi o tym przyjęta na Zjeździe uchwała./.../

W ciągu najbliższej kadencji będziemy przestrzegać ustalonych przez nas zasad i norm współżycia, a w tym zasady koleżeństwa dobrze rozumianego, bo to wcale nie znaczy, że nie mamy przez to wykonywać ustaleń podjętych przez administrację. Chodzi o to, ażeby działać wspólnie po to, aby lepiej realizować nasze treści programowe, jak też zadania określone w uchwale, bo zadania te zostały precyzyjnie określone i wiemy doskonale co robić, aby je realizować prawidłowo./.../

Naturalnie nie wszystko możemy dokonać sami i dlatego będziemy konsekwentnie występować z pewnymi sprawami do naszych władz i to wcale nie dlatego, że uważamy, iż musimy być wspierani, ale dlatego, że działania tego rodzaju uważamy za słuszne społecznie, a nie jesteśmy w stanie tym zadaniom sami podołać. Jeżeli nawet jesteśmy traktowani na zasadzie wielkiej grupy hobbystów, to nam takie podejście nie przeszkadza bo uważamy, że zarówno turystyka jak i krajoznawstwo są wielkim hobby, ale przyczyniają się one do innego spojrzenia na życie i świat, że przyczyniają się do kształtowania aktywnych postaw, że pozwalają na aktywną realizację zadań w zakresie wychowania kultury i zdrowia./.../

Turystyka ma to do siebie, że wyrabia odpowiedzialność za siebie i innych, za całe środowisko, a to kształtuje stosunek do naszej organizacji.

Jeżeli mówimy o tym, że działamy wśród 6 mln ludzi to możemy powiedzieć, że 6 mln ludzi chodzi na różnego rodzaju wycieczki, bierze

udział w różnych imprezach przez nas organizowanych, ale zarazem jest to odpowiedzialność za te 6 mln ludzi i to szczególnie odpowiedzialność przewodników, którzy wycieczki oprowadzają, jest to olbrzymia odpowiedzialność społeczna, która znalazła odbicie w formie pięknego zapisu w uchwale./.../

Kiedy spojrzymy na sferę naszych społecznych obowiązków i naszych powinności to z pewnością dojdziemy do wniosku, że w naszych działaniach krają się jeszcze olbrzymie rezerwy, ale mając poczucie wagi zadań przez nas podejmowanych uważamy, że możemy występować do władz państwowych, czy do władz miejskich wtedy kiedy widzimy, że sami nie możemy sobie z pewnymi sprawami poradzić. Jesteśmy gotowi przy takich czy innych działaniach współpracować, ale nie stać jest nas na to, abyśmy to robili sami i dlatego mielibyśmy lepsze samopoczucie gdybyśmy wiedzieli, że będziemy w tych naszych inicjatywach wspierani./.../

Rok bieżący jest rokiem 35 - lecia PTTK, a więc jest to rok jubileuszowy i chciałem tutaj przypomnieć, że zanim doszło do powstania PTTK to działało Polskie Towarzystwo Tatrzańskie i Polskie Towarzystwo Krajoznawcze i chciałem też przypomnieć o tym, że szereg reguł jakie obowiązywały w tamtych towarzystwach jest nadal aktualne. Bardzo mocno czujemy się związani z naszą historią, z naszymi poprzednikami, chociaż odczuwamy boleśnie brak wielu dokumentów, brak wielu świadectw mimo tego, że żyje wielu członków, którzy poprzednio działali w tych towarzystwach. Ten rok jubileuszowy jest ważną kartą dla społecznego oblicza turystyki i myślę, że ten rok jubileuszowy powinien nas zjednoczyć w naszej pracy./.../

/fragmenty przemówienia prezesa ZG PTTK
Andrzeja Gordona na zakończenie Zjazdu/

CZŁONKOWIE HONOROWI PTTK

/.../"W życiu każdej organizacji są momenty dla niej szczególne. W naszym Towarzystwie takim momentem z całą pewnością jest nadawanie godności członka honorowego.

Do członków honorowych PTTK odnosimy się z olbrzymim szacunkiem. Są to ludzie wobec których przyznanie tej godności jest wyrazem hołdu dla ich życia i pracy, dla ich działalności turystyczno-krajoznawczej.

Znakomita ich większość była już działaczami Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Są to ludzie doskonale znani na turystycznych szlakach, o wielkiej wiedzy krajoznawczej, olbrzymiej kulturze i wysokich walorach moralnych. Są filarami naszych sukcesów.

Służyli Polsce nie tylko w dziedzinie turystyki i kultury. Są wśród nich powstańcy śląscy i wielkopolscy, bohaterscy uczestnicy walk z hitlerowskim okupantem, organizatorzy życia społeczno - gospodarczego w odrodzonej Ludowej Polsce.

To oni organizowali i kształtowali ruch krajoznawczy i turystyczny na ziemiach, które przed 40 - tu laty powróciły do polskiej państwowości".

/Z wystąpienia prezesa ZG PTTK - Andrzeja Gordona uzasadniającego uchwałę/

Działając w oparciu o przepisy Statutu PTTK § 16 ust. 2 pkt. 6 - XI Zjazd Krajowy PTTK nadaje godność "CZŁONKA HONOROWEGO PTTK" wybitnym działaczom Towarzystwa:

- 1/ Władysław Andruszkiewicz - Gdańsk. Lat 76. Członek PTTK od roku 1956.
- 2/ Janusz Brandys - Częstochowa. Lat 75. Członek PTTK od r. 1954.
- 3/ Bohdan Bełdowski - Kielce. Lat 73. Członek PTKraj. od roku 1928.
- 4/ Zdzisław Brzeziński - Gliwice. Lat 72. Członek PTTK od roku 1952.
- 5/ Witold Budziński - Szczecin. Lat 70. Członek PTKraj. od roku 1935.
- 6/ Bronisław Cmela - Rzeszów. Lat 72. Członek PTT od roku 1932.
- 7/ August Czarnynoga - Świętochłowice. Lat 80. Członek PTT od r. 1926.
- 8/ Józef Denkiewicz - Parnowskie Góry. Lat 84. Członek PTT od r. 1930.
- 9/ Tadeusz Dohnalik - Warszawa. Lat 78. Członek PTT i PTK od r. 1934.
- 10/ Bolesław Filipowski - Bielsko Białe. Lat 78. Członek PTT i PTK.
- 11/ Henryk Gawarecki - Lublin. Lat 72. Członek PTTK od roku 1950.
- 12/ Kazimierz Konopka - Białystok. Lat 75. Członek PTTK od r. 1951.
- 13/ Danuta Kozak - Warszawa. Lat 82. Członek PTKraj. od roku 1926.
- 14/ Wacław Kwaśniewski - Warszawa. Lat 79. Członek PTKraj. od roku 1935.
- 15/ Czesław Łapiński - Zakopane. Lat 78. Członek PTT od roku 1935.
- 16/ Mieczysław Majewicz - Warszawa. Lat 85. Członek PTKraj. od roku 1924.
- 17/ Władysław Manduk - Łódź. Lat 75. Członek PTT od roku 1949.
- 18/ Władysław Midowicz - Kraków. Lat 78. Członek PTT od roku 1924.
- 19/ Roman Nitribitt - Krynica. Lat 92. Członek PTT od roku 1924.
- 20/ Czesław Piskorski - Szczecin. Lat 70. Członek PTKraj. od roku 1946.
- 21/ Zbigniew Płonka - Kraków. Lat 73. Członek PTTK od roku 1951.
- 22/ Władysława Podobińska - Zamość. Lat 74. Członek PTTK od roku 1952.
- 23/ Eryk Porąbka - Gliwice. Lat 71. Członek PTT od roku 1946.
- 24/ Elfryda Trybowska - Rabka. Lat 72. Członek PTT od roku 1932.
- 25/ Józef Waliżko - Bielsko Białe. Lat 74. Członek PTTK od r. 1955.
- 26/ Stanisław Węglowski - Wałbrzych. Lat 72. Członek PTTK od r. 1953.
- 27/ Tadeusz Zerych - Opole. Lat 73. Członek PTTK od roku 1955.

NACZELNE WŁADZE PTTK

ZARZĄD GŁÓWNY PTTK

1/ Andrzej Gordon	-prezes, Warszawa
2/ Adam Chyżewski	-wiceprezes, Łódź
3/ Jan Komornicki	-wiceprezes, N. Sącz
4/ Eugeniusz Skrzypek	-wiceprezes, W-wa
5/ Tadeusz Martusiewicz	-wiceprezes, W-wa
6/ Zdzisław Lysio	-sekr. gen. W-wa
7/ Jarosław Paluszkiewicz	-skarbnik, Poznań
8/ Franciszek Bógdoł	-czł. prez. Katowice
9/ Leonard Budniak	- " " Gdańsk
10/ Krystyna Grzelewska	- " " Łódź
11/ Maria Maranda	- " " Białystok
12/ Stanisław Pawlicki	- " " Kraków
13/ Wiesław Radomski	- " " Toruń
14/ Mieczysław Sobkiewicz	- " " Warszawa
15/ Jan Szeńczak	- " " Wrocław
16/ Jacek Wezlarczyk	- " " Katowice
17/ Anna Andrusikiewicz	-członek Olsztyn
18/ Bogdan Bartosz	- " Gorzów
19/ Henryk Białczyński	- " Warszawa
20/ Janusz Biegajło	- " Szczecin
21/ Jerzy Borucki	- " Wałbrzych
22/ Zbigniew Chodak	- " Kielce
23/ Sławomir Dabiński	- " Poznań
24/ Marek Dąbrowski	- " Warszawa
25/ Janina Foryńska	- " Konin
26/ Włodzimierz Gaworecki	- " Gdańsk
27/ Janusz Grzybowski	- " Kraków
28/ Ryszard Harajda	- " Zielona Góra
29/ Edward Jabłoński	- " Łódź
30/ Janusz Jabrzeński	- " Opole
31/ Jan Jagielecki	- " Jelenia Góra
32/ Marien Jaskuża	- " Poznań
33/ Ryszard Jędrzejewski	- " Suwałki.
34/ Jerzy Kapuściński	- " Kielce
35/ Krystyna Karbownik	- " Wrocław
36/ Krzysztof Kawa	- " Katowice
37/ Jan Kleczewski	- " Szczecin
38/ Janusz Kochan	- " Białystok
39/ Zbigniew Kresiek	- " Kraków
40/ Janusz Krzemieński	- " Płock
41/ Edward Kudelski	- " Katowice
42/ Leszek Kuśmierczyk	- " Opole
43/ Jerzy Kwaczyński	- " Skierniewice
44/ Zygmunt Kwiatkowski	- " Toruń
45/ Andrzej Lewandowski	- " Olsztyn
46/ Barbara Luks	- " Bielsko Białe
47/ Edward Maleta	- " Katowice
48/ Waldemar Michalski	- " Legnica
49/ Franciszek Midura	- " Warszawa
50/ Jan Miłkowski	- " Siedlce
51/ Romuald Nowicki	- " Wałbrzych
52/ Stanisław Orłowski	- " Zamość
53/ Janusz Owsiany	- " Warszawa
54/ Mariusz Podmunicki	- " Piotrków
55/ Eryk Porąbka	- " Katowice
56/ Jerzy Raczek	- " Warszawa
57/ Andrzej Ruszkowski	- " Sieradz
58/ Jacek Samolej	- " Słupsk
59/ Tadeusz Sobieszek	- " Lublin
60/ Włodzimierz Szafiński	- " Płock
61/ Wiesław Szczepanek	- " Warszawa
62/ Aniela Szlompek	- " Katowice
63/ Henryk Tomkiewicz	- " Warszawa
64/ Zbigniew Tumilowicz	- " Tarnów
65/ Stanisław Urban	- " Nowy Sącz
66/ Franciszek Wachowiak	- " Poznań
67/ Jan Wałach	- " Bielsko Białe
68/ Zdzisław Witkowski	- " Leszno
69/ Andrzej Wojdyło	- " Kraków
70/ Krzysztof Wolfram	- " Białystok

GŁÓWNA KOMISJA REWIZYJNA

1/Bronisław Cmela	-prezes, Kzeszów
2/Zygmunt Sładkowski	-wiceprezes, W-wa
3/Jerzy Nowak	-wiceprezes, Kato- -wice
4/Stanisław Dygasiewicz	-wiceprezes, Rydgo- -szcz
5/Zbigniew Lubieniecki	-sekretarz, W-wa
6/Jan Bogucki	-członek, Gdańsk
7/Kazimierz Dudek	- " Szczecin
8/Leon Jarolim	- " Katowice
9/Ryszard Kozłara	- " Białystok
10/Mieczysław Korzycki	- " Wrocław
11/Bogusław Kybski	- " Kraków
12/Stefan Bartnik	- " Bielsko Biąka
13/Stefan Bujnowicz	- " Kalisz
14/Marian Chudy	- " Poznań
15/Józef Gądor	- " Lublin
16/Jan Kantyka	- " Bielsko Biąka
17/Bogdan Kasprowicz	- " Poznań
18/Jerzy Klimko	- " Suwałki
19/Marek Lengiewicz	- " Warszawa
20/Zdzisław Osiecki	- " Kielce
21/Roman Peretiatkiewicz	- " Kraków
22/Marian Stasiulewicz	- " Legnica
23/Zygmunt Szewczykowski	- " Olsztyn
24/Ryszard Wulicz	- " Wałbrzych
25/Danuta Żarkowska	- " Płock

GŁÓWNY SĄD KOLEŻEŃSKI

1/Jerzy Załęski	-prezes, Wrocław
2/Zdzisław Brzeziński	-wiceprezes, Katowice
3/Aleksandra Nowaczyk	-sekretarz, Poznań
4/Franciszek Bojarski	-członek, Katowice
5/Janusz Brandys	- " Częstochowa
6/Jerzy Chałubiński	- " Łódź
7/Jerzy Dotkiewicz	- " Radom
8/Jadwiga Gabor	- " Olsztyn
9/Antoni Hołowiński	- " Bielsko Biąka
10/Romuald Jałowicki	- " Kielce
11/Stanisław Koteńko	- " Wałbrzych
12/Dyzman Kraśoń	- " Piotrków
13/Jerzy Kucharski	- " Zielona Góra
14/Tadeusz Markowski	- " Słupsk
15/Mieczysław Michalski	- " Gdańsk
16/Ryszard Pietrusiński	- " Szczecin
17/Zygmunt Sarnęcki	- " Jelenia Góra
18/Janusz Satora	- " Kraków
19/Stanisław Skłodowski	- " Białystok
20/Jerzy Słowikowski	- " Białystok
21/Janusz Umiński	- " Bydgoszcz

UCHWAŁY I DOKUMENTY XI ZJAZDU KRAJOWEGO PTTK

UCHWAŁA XI ZJAZDU KRAJOWEGO PTTK W SPRAWIE KIERUNKÓW DZIAŁALNOŚCI NA LATA 1985-1989

Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze rozpoczyna XI kadencję swoich władz w okresie obchodów 40 - lecia Polski Ludowej oraz powrotu Ziemi Zachodnich i Północnych do Macierzy. Sumujemy 35 - letnie dokonania naszego Towarzystwa, kontynuując tradycję Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

W nadchodzącej kadencji konieczne będzie tworcze kontynuowanie krajoznawczego programu turystyki oraz skoncentrowanie uwagi na tych kierunkach działań podjętych przez X Zjazd Towarzystwa, które zdały egzamin w konfrontacji ze zmieniającymi się warunkami społeczno-gospodarczymi kraju. Konieczne jest utrwalenie rozwiązań istniejących wewnątrz Towarzystwa, ograniczenie zmian strukturalnych i formalnych do niezbędnych korekt oraz czuwanie nad ich realizacją i popularyzacją wśród ogniw podstawowych i członków Towarzystwa. Dotyczy to w pierwszym rzędzie umocnienia społecznego charakteru PTTK, powszechnego udziału wszystkich członków i ogniw w pracach dla ułatwienia uprawiania turystyki i krajoznawstwa, a także rozwiązań ekonomicznych.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze ma charakter otwarty. Działając dla turystów - członków PTTK podejmuje zadania w dziedzinie popularyzacji turystyki i krajoznawstwa, organizacji szkolenia wśród szerszych kręgów społeczeństwa, a zwłaszcza młodzieży, społeczności zakładów pracy oraz wchodzącego w turystyczne życie środowiska wiejskiego.

Pełnienie funkcji służebnej dla całej społeczności polega na krzewieniu odpowiednio zorganizowanej, stojącej na dobrym poziomie merytorycznym i ideowym turystyki zwłaszcza wędrownictwa. Jest skuteczną formą rozwijania kultury osobistej, zainteresowań oraz kwalifikacji turystycznych i sprawności fizycznej. Niezbędnym materialnym warunkiem realizacji tych celów jest utrzymanie w dobrym stanie schronisk, szlaków turystycznych i wypożyczalni sprzętu turystycznego.

I. KRAJOZNAWSTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA.

1. W dziedzinie krajoznawstwa Towarzystwo powinno w nadchodzących latach szczególnie rozwijać takie działania, które stanowią o udziale PTTK w patriotycznym wychowaniu. Krajoznawstwo zawsze było i jest związane z Polską, narodem i jest odbiciem jego kultury materialnej i duchowej. Najistotniejszych treści turystyki należy poszukiwać w twórczych dokonaniach pokoleń, w pomnikach naszej historii, tradycjach walk o wyzwolenie narodowe i społeczne, w konstruktywnej pracy Polaków dla całego narodu. Dorobek PTTK w rozwoju kultury stwarza przesłanki do dalszego wytyczenia programu działalności Towarzystwa w tej dziedzinie.
2. Wybrany na nową kadencję Zarząd Główny PTTK powinien dokonać oceny stanu dotychczasowej realizacji III Krajoznawczego Programu Turystyki.
3. Kontynuując realizację zadań nakreślonych na lata 1980 - 1990 przez III Kongres Krajoznawczy w Płocku szczególną uwagę poświęcić należy:
 - a/ inwentaryzacji krajoznawczej, która powinna być prowadzona przez wszystkie oddziały i zarządy wojewódzkie PTTK z wykorzystaniem całego bogactwa programowego i poznawczego tego przedsięwzięcia;

- b/ przygotowaniom do IV Kongresu Krajoznawczego, który jest planowany na rok 1990. W latach 1987 - 89 powinna być przeprowadzona dyskusja nad modelem turystyki i takimi jej formami, które przede wszystkim realizują cele poznawcze i wychowawcze, przyczyniają się do kształtowania właściwych stosunków międzyludzkich i postaw obywatelskich,
- c/ udziałowi Towarzystwa w ochronie dóbr kultury narodowej, a zwłaszcza w rewitalizacji miast i zespołów zabytkowych jak również ochrony zasobów przyrody. Należy kontynuować i rozwijać akcję "PTTK dla Krakowa",
- d/ działaniom podstawowych ogniw Towarzystwa w zakresie edukacji turystycznej i krajoznawczej społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem kultury uprawiania turystyki,
- e/ rozwijaniu działalności wydawniczej i propagandowej w Towarzystwie. Należy doskonalić i rozwijać działalność Wydawnictwa PTTK "Kraj" oraz kontynuować wydawanie czasopism: "Gościniec" "Wierchy" i "Ziemia". Należy także wspomagać pod względem organizacyjnym i materialnym regionalną działalność wydawniczą, w tym również biuletynów,
- f/ tworzeniu i prowadzeniu muzeów regionalnych, izb regionalnych, w tym izb pamięci PTTK,
- g/ rozwijaniu działalności regionalnych pracowni krajoznawczych oraz bibliotek PTTK,
- h/ szkoleniu i doskonaleniu kadr instruktorskich, społecznych opiekunów zabytków i przyrody, straży ochrony przyrody.

4. Działalność na rzecz ochrony środowiska naturalnego jest statutowym zadaniem PTTK. Ochrona przyrody to ochrona przez turystów ale i dla turystów. Wielokrotnie Towarzystwo występowało w obronie zagrożonych terenów. W latach 1970 - 80 degradacji uległo około 20 % ogólnej powierzchni obszarów o walorach turystycznych, a długość szlaków nadających się do rekreacji zmniejszyła się o trzecią część.

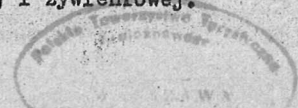
Dlatego obowiązkiem Towarzystwa - wszystkich jego ogniw jest:

- a/ wypracowanie kierunków działań i określenie warunków uprawiania turystyki na obszarach chronionych w oparciu o szeroką współpracę z innymi organizacjami społecznymi, z jednostkami administracyjnymi oraz środowiskami naukowymi. PTTK popiera tworzenie parków narodowych i krajobrazowych, rezerwatów oraz ich ochronę, ale też uważa, że powinny być one udostępnione turystom w sposób właściwy dla poszczególnych parków i rodzajów turystyki. W tym zakresie Towarzystwo reprezentuje przede wszystkim potrzeby turystów kwalifikowanych,
- b/ kontynuowania zadań nakreślonych w programie PTTK "Turystyka a środowisko przyrodnicze" znowelizowanym w roku 1983 oraz wynikających z niego szczególnych uchwałach,
- c/ kształtowanie ekologicznej świadomości społeczeństwa,
- d/ propagowanie i udzielanie wsparcia takim akcjom, jak: "Czyste góry", "Czysty las", "Czyste wody", "Zielone płuca Polski".

- e/ przeciwdziałanie zagrożeniom, jakie może nieść dla środowiska przyrodniczego niewłaściwie organizowany ruch turystyczny, eliminacja zagrożeń dla środowiska powodowanych przez nieprawidłowo wykonaną lub użytkowaną bazę turystyczną, a zwłaszcza bazę własną PTTK.

II. DZIAŁALNOŚĆ ŚRODOWISKOWA.

- 5. Działalność środowiskowa Towarzystwa w nadchodzącej kadencji powinna stanowić jedno z zadań węzłowych. Realizować je należy przez umocnienie więzi członków Towarzystwa w szkole, uczelni, zakładzie pracy, osiedlu i na wsi oraz w wojsku, wśród osób niepełnosprawnych i starszych wiekiem.
 - 6. Działalność środowiskowa wymaga stałej współpracy z odpowiednimi resortami, instytucjami oraz organizacjami społecznymi zawodowymi i politycznymi. Z wieloma z nich łączą nas zawarte porozumienia, których celem jest wspólne działanie na rzecz turystów. Współpracy tej, opierającej się na działaniu ogniw podstawowych, porozumienia zawierane na szczeblu centralnym znaczenie mają wtedy, gdy są pomocne działaczom, a więc są znane i wykonywane przez ognia Towarzystwa i partnerów porozumienia.
 - 7. Szczególnym zadaniem PTTK jest rozwijanie turystyki młodzieży, doskonalenie Młodzieżowej Szkoły Turystyki jako propozycji wakacyjnego wypoczynku, a jednocześnie systemu pozyskiwania dla PTTK młodych organizatorów ruchu turystycznego oraz ułatwiania im kontynuowania działalności przy zmianie miejsca nauki lub pracy.
 - 8. Działalność Towarzystwa z młodzieżą ze względu na dydaktyczno-wychowawcze wartości krajoznawstwa i turystyki winna być traktowana jako zadanie ogólnospołeczne. W związku z tym powinno się dążyć do powiększenia turystycznej kadry programowej PTTK w środowisku nauczycielskim. Zwiększyć należy liczbę adresowanych do młodzieży przedsięwzięć PTTK w zakresie turystyki kwalifikowanej i wędrowek krajoznawczych.
- Również istotna jest działalność PTTK w szkołach wyższych, służąca rozwinięciu krajoznawczych zainteresowań studentów oraz tworzeniu kadr Towarzystwa. Należy doprowadzić do udzielenia poparcia i pomocy uczelnianym ogniom PTTK ze strony władz państwowych oraz władz szkół wyższych przez traktowanie ich na równi z innymi organizacjami studenckimi.
- 9. Znaczne możliwości rozwoju mają zakładowe ognia PTTK. Winny one dążyć do pozyskiwania nowych członków i tworzenia kadry PTTK oraz wykorzystywać środki finansowe, bazę wypoczynkową, sprzęt, wyposażalnie, środki komunikacji i transportu pozostające w dyspozycji zakładów pracy, związków zawodowych, przesyń i resortów.
 - 10. Działalność Towarzystwa w środowisku wiejskim prowadzona w poprzedniej kadencji na szerszą skalę ma poważne szanse na dalszy rozwój. Należy ją realizować we współpracy z organizacjami społecznymi i politycznymi działającymi na wsi ku obopólnej korzyści społeczeństwa wiejskiego i PTTK. Powinna ona polegać na proponowaniu temu środowisku oferty organizacyjno - programowej i usługowej, a także podejmowanie wspólnych przedsięwzięć z wykorzystaniem powstającej na wsi kadry turystycznej oraz taniej bazy noclegowej i żywieniowej.

III. TURYSTYKA KWALIFIKOWANA.

11. Towarzystwo powinno nadal popularyzować i rozwijać turystykę kwalifikowaną. Podstawowa rola w tej dziedzinie przypadnie kołom i klubom PTTK. Komisje społeczne Zarządu Głównego PTTK, zarządów wojewódzkich i zarządów oddziałów powinny wspierać organizacyjnie i programowo działalność kół i klubów, reprezentować interesy turystów danej grupy i dyscypliny, podejmować działania na rzecz tworzenia warunków do uprawiania turystyki kwalifikowanej. Władze statutowe winny podejmować decyzje oraz działania dotyczące turystyki kwalifikowanej po zasięgnięciu opinii odpowiednich komisji.

12. W turystyce kwalifikowanej szczególną uwagę należy poświęcić materialnym i technicznym warunkom uprawiania poszczególnych dyscyplin. Na czoło wysuwają się następujące sprawy:

- a/ baza noclegowa dla potrzeb turystyki kwalifikowanej, rozwój sieci własnych stacji turystycznych, pól biwakowych, baz namiotowych i innych tanich noclegów,
- b/ zaopatrzenie w sprzęt i ekwipunek turystyczny,
- c/ funkcjonowanie wypożyczalni sprzętu turystycznego,
- d/ dostępność terenów leśnych, akwenów, dróg publicznych /dla rowerzystów/dla potrzeb turystów itp,
- e/ miejsc do biwakowania,
- f/ specjalistyczne urządzenia infrastruktury turystycznej /np: wyciągi narciarskie, przystanie żeglarskie, ścieżki rowerowe w wielkich miastach/,
- g/ system szlaków turystycznych pieszych oraz narciarskich górskich i nizinnych,
- h/ wydawnictwa instruktażowe, przewodniki i mapy dla potrzeb poszczególnych dyscyplin turystyki kwalifikowanej.

Zarząd Główny PTTK oraz inne organa organizacyjne powinny rozwiązywać powyższe problemy zarówno w ramach działalności programowej i gospodarczej Towarzystwa, jak również poprzez wystąpienia do właściwych organów państwowych, instytucji i organizacji.

13. Turystyka kwalifikowana mimo rozlicznych trudności materialnych stała się w ostatnich latach zjawiskiem powszechnym. Dalszy rozwój turystyki kwalifikowanej wymaga atrakcyjnej i elastycznej oferty programowej dostosowanej do potrzeb różnych środowisk społeczno - zawodowych, grup wiekowych, stopnia zaawansowania w uprawianiu turystyki, turystów indywidualnych i rodzin itp. Należy organizować zarówno imprezy łatwe dla osób początkujących, jak i imprezy o większym stopniu trudności dla turystów wysokokwalifikowanych. Jedność celów wymaga współdziałania społecznych komisji PTTK.

14. Istotną rolę w rozwoju turystyki kwalifikowanej i krajoznawczej odgrywa kadra programowa Towarzystwa. Należy działać na rzecz stałego podnoszenia poziomu jej kształcenia poprzez wzbogacanie programów o wiedzę krajoznawczą, organizatorską i metodyczną, upowszechnianie zasad kultury turystycznej, stosowanie nowoczesnych metod dydaktycznych.

Szeroki wachlarz uprawnień jakimi dysponuje kadra Towarzystwa sprzyjać będzie wzbogacaniu i unowocześnianiu form programowego działania, organizacji imprez interdyscyplinarnych itp.

15. Szczególną rolę w działalności Towarzystwa odgrywa kadra przewodnicka PTTK. Opierać się ona głównie będzie na społecznym aktywie przewodnickim o szerokim samorządzie. Należy zwracać uwagę na postawę etyczno-moralną i społeczną przewodników i ich poziom wykształcenia.

IV. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA.

FINANSE I ORGANIZACJA.

16. Działalność gospodarcza PTTK w okresie XI kadencji powinna służyć:

- a/ wspieraniu działalności programowej,
- b/ wypracowaniu środków finansowych na działalność programową,
- c/ rozwojowi bazy Towarzystwa.

17. Za przewodnią linię działania na okres XI kadencji przyjmuje się utrzymanie głównych zasad reformy gospodarczej wraz z położeniem szczególnego nacisku na wspomaganie działalnością gospodarczą celów programowych Towarzystwa.

18. Celem programowym o fundamentalnym znaczeniu dla przyszłości Towarzystwa jest ochrona przed dekapitalizacją istniejącej bazy noclegowo - żywieniowej, a w szczególności obiektów turystyki kwalifikowanej. Należy zwrócić uwagę na obiekty posiadające szczególne walory lub wartości historyczne, będące dziś dla Towarzystwa symbolem.

W miarę możliwości powinny być podejmowane działania na rzecz dalszego rozwoju bazy noclegowej, przede wszystkim schronisk górskich, stanic i ośrodków wodnych, stacji turystycznych.

Należy zapewnić wewnętrzne i zewnętrzne źródła finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych oraz remontowo-modernizacyjnych bazy turystycznej, określonych w opracowanym programie.

19. Do innych ważnych celów programowych w działalności gospodarczej PTTK należy w szczególności zaliczyć:

- a/ przestrzeganie i rozszerzanie preferencji dla członków Towarzystwa w obiektach PTTK,
- b/ zwiększenie produkcji oraz obrotu handlowego sprzętem i ekwipunkiem dla potrzeb turystyki kwalifikowanej,
- c/ tworzenie warunków do dalszego wzrostu zagranicznej turystyki kwalifikowanej - grupowej i indywidualnej.

20. Należy doskonalić mechanizmy i instrumenty ekonomiczne skłaniające jednostki gospodarcze do:

- a/ realizacji najważniejszych celów programowych Towarzystwa,
- b/ podnoszenia efektywności gospodarowania,
- c/ tworzenia długofalowej strategii rozwoju.

Jednocześnie konieczne jest poszukiwanie bardziej racjonalnych rozwiązań systemowych w sferze finansowania działalności programowo-organizacyjnej PTTK.

Należy rozwinąć możliwości umożliwiający oddziaływanie na gospodarkę przez aktywo społeczny. Służyć temu mogą fundusze celowe oraz instytucja społecznych opiekunów obiektów turystycznych.

Należy utworzyć fundusz celowy PTTK na remont i modernizację bazy turystycznej.

21. Należy wystąpić o ustalenie stabilnych zasad pomocy finansowej państwa na realizację zadań o charakterze ogólnospołecznym. Pomoc państwa powinna w szczególności obejmować:

- a/ prowadzenie muzeów PTTK,
- b/ prowadzenie pracowni krajoznawczych i bibliotek,
- c/ wytyczanie i utrzymywanie szlaków turystycznych,
- d/ szkolenie kadr,
- e/ uzupełnienie i utrzymanie sieci obiektów turystyki kwalifikowanej, w tym jachtów morskich,
- f/ organizację imprez turystycznych, szczególnie dla środowiska młodzieży,
- g/ rozszerzenie sieci i utrzymanie wypożyczalni sprzętu turystycznego,
- h/ Młodzieżową Szkołę Turystyki,
- i/ wyposażenie w urządzenia ochrony środowiska obiektów turystycznych PTTK,
- j/ niektóre wydawnictwa.

22. Aktualna pozostaje realizacja szeroko zakrojonych przedsięwzięć oszczędnościowych we wszystkich ogniwach organizacyjnych i gospodarczych m.in. poprzez bezwzględne przestrzeganie zasady przyjętej przez X Zjazd, dwustopniowego zarządzania bazą, a tam gdzie jest to możliwe, przekazywanie obiektów w zarządzanie oddziałom PTTK.

23. Realizacja programu na okres najbliższej kadencji spoczywa w głównej mierze na podstawowych jednostkach Towarzystwa-klubach, klubach i oddziałach. Zapewnienie właściwych warunków organizacyjnych oraz troska o ekonomiczne podstawy działalności oddziałów stanowić będzie główne zadania stojące przed zarządem wojewódzkim. Analogicznym jest zadanie Zarządu Głównego PTTK w stosunku do całego Towarzystwa.

24. Zarząd Główny PTTK opracuje plan współpracy z Głównym Komitetem Turystyki. Współpraca ta powinna obejmować sferę wychowawczą i zdrowotną młodego pokolenia, troskę o zachowanie i modernizację bazy turystycznej, dostosowanie zasad uprawiania turystyki na obszarach chronionych do dzisiejszych wymagań.

25. Zarząd Główny PTTK rozszerzy współpracę z Ministerstwem Kultury i Sztuki w dziedzinie upowszechniania kultury i ochrony dóbr kultury.

26. Szczególnie ważnym zadaniem Zarządu Głównego PTTK, zarządów wojewódzkich i zarządów oddziałów będzie właściwe zorganizowanie archiwizacji dokumentów dotyczących działalności Towarzystwa. Należy dostosować istniejącą w tej dziedzinie praktykę w jednostkach PTTK do wy-

mogów stawianych przez odpowiednie akty normatywne państwowe.

Należy podejmować opracowania i gromadzić zbiory dokumentujące dorobek PTTK oraz jego poprzedników. Szczególną rolę w sporządzaniu dokumentacji programowej działalności Towarzystwa będą miały regionalne pracownie krajoznawcze i muzea PTTK.

27. Należy w znacznym stopniu wykorzystać możliwości tkwiące w systemie rad programowo-gospodarczych, samorządów pracowniczych, centralnych rad gospodarczych, w celu kontroli społecznej nad działalnością jednostek gospodarczych PTTK. Szczególnie ważne jest przyjęcie przez zarządy wojewódzkie za pośrednictwem rad programowych odpowiedzialności za respektowanie praw członkowskich w jednostkach gospodarczych Towarzystwa.

28. W kontroli społecznej, o której mowa powyżej ważną rolę spełniać powinny odpowiednie komisje turystyki kwalifikowanej i komisje problemowe jako fachowe ciała doradcze zarządów wszystkich szczebli.

29. Zakreślony w uchwale zakres najpilniejszych zadań stojących przed Towarzystwem wymaga aktywnego współdziałania szerokiej rzeszy jego członków. We wszystkich jednostkach PTTK potrzebna jest harmonijna współpraca działaczy społecznych z pracownikami etatowymi.

Działacze wszystkich szczebli winni traktować pracę jakiej się podjęli jako swój obowiązek. Jeżeli podsumowanie działalności PTTK w przyszłej kadencji wskaże na istotny rozwój Towarzystwa, będzie to słuszny powód do satysfakcji z przywileju uczestniczenia w pracy dla społeczeństwa.

XI Zjazd Krajowy PTTK

STANOWISKO XI ZJAZDU KRAJOWEGO PTTK W SPRAWIE KONIECZNOŚCI UREGULOWANIA PRAWNYCH ZASAD PROWADZENIA PRZEZ ORGANIZACJĘ SPOŁECZNE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

XI Zjazd Krajowy PTTK zwraca się z apelem do Rady Ministrów PRL o szybkie sfinalizowanie prac nad rozporządzeniem w sprawie działalności gospodarczej organizacji społecznych.

Działalność gospodarcza organizacji społecznych stanowi jedyny sektor gospodarki, który nie otrzymał dotąd nowej regulacji prawnej, zgodnej z zasadami reformy gospodarczej. Obowiązujące akty normatywne z końca lat 50-tych nie przystają do aktualnej sytuacji ekonomicznej i prawnej. Funkcjonująca w latach 1981 - 83 uchwała nr 112/81 Rady Ministrów w sprawie drobnej wytwórczości dawała możliwość zreformowania gospodarki organizacji społecznych. Jej uchylenie spowodowało lukę prawną w tej dziedzinie.

Prace nad wspomnianym nowym rozporządzeniem Rady Ministrów przedłużają się, a niektóre jego projekty nie spełniają oczekiwań naszej organizacji.

W tej sytuacji XI Zjazd Krajowy PTTK apeluje o przyspieszenie prac legislacyjnych, postulując jednocześnie uwzględnienie następujących rozwiązań merytorycznych:

STANOWISKO XI ZJAZDU KRAJOWEGO PTTK W SPRAWIE OCHRONY I UDOSTĘPNIANIA ZASOBÓW PRZYRODNICZO-KRAJOZNAWCZYCH W POLSCE

- pozostawienie władzom organizacji społecznych prawa swobodnego decydowania o przedmiotowych kierunkach działalności gospodarczej zgodnie z celami programowymi tych organizacji zawartymi w ich statutach, potrzebami rynku i wymogami racjonalnej ekonomiki,
- zniesienie obowiązku uzyskiwania zezwoleń na działalność gospodarczą organizacji społecznych, drobiazgowo regulujących zakres, rozmiary, formy organizacyjne tej działalności, a nawet nazwy jednostek gospodarczych,
- przyjęcie zasady dobrowolnego, a nie obligatoryjnego zrzeszania się jednostek gospodarczych organizacji społecznych,
- pozostawienie możliwości prowadzenia działalności gospodarczej w dwóch formach: wyodrębnionej /przedsiębiorstw/ i niewyodrębnionej,
- zagwarantowanie władzom organizacji społecznych samodzielności w dziedzinie kształtowania wewnątrzorganizacyjnych rozwiązań systemowych, jak również w zakresie ustalania wpłat z działalności gospodarczej na finansowanie ich budżetów,
- stworzenie możliwości stosowania w jednostkach gospodarczych organizacji społecznych ustawy o zakładowych systemach wynagradzania,
- zalegalizowanie udziału załóg w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi, w zakresie i formach określonych przez władze organizacji społecznych.

XI Zjazd Krajowy PTTK akceptuje wystąpienie i wszystkie działania Zarządu Głównego PTTK w minionej kadencji, mające na celu rozwiązanie powyższej kwestii.

STANOWISKO XI ZJAZDU KRAJOWEGO PTTK W SPRAWIE UDZIAŁU W WYBORACH DO SEJMU PRL

Turystyka i krajoznawstwo są ważnymi składnikami życia społecznego, elementami oddziaływania wychowawczego i nośnikami treści patriotycznych. Równocześnie są czynnikami pogłębiania wiedzy o kraju ojczyznym i podnoszenia stanu zdrowotności narodu.

W związku z powyższym XI Zjazd Krajowy PTTK uważa, że podejmowana przez Towarzystwo problematyka ogólnospołeczna wymaga reprezentacji PTTK na najwyższym forum ustawodawczym jakim jest Sejm PRL.

Zjazd zaleca Zarządowi Głównemu PTTK podjęcie intensywnych starań o umieszczenie na liście kandydatów do Sejmu PRL przedstawiciela PTTK, który będzie reprezentował na najwyższym forum państwowym problemy turystyki i krajoznawstwa.

Zjazd apeluje również do wszystkich członków Towarzystwa o aktywny i godny udział w rozpoczynającej się kampanii wyborczej do Sejmu PRL.

Uczestnicy XI Zjazdu Krajowego PTTK w imieniu ponad 600 - tysięcznej rzeszy członków Towarzystwa stwierdzają, że postępująca degradacja przyrodniczego środowiska w Polsce powoduje znaczące zmniejszenie terenów przydatnych do uprawiania turystyki oraz obniża ich wartość zdrowotną. Stan ten wymaga radykalnej poprawy, czego domagamy się od władz ustawodawczych i wykonawczych kraju.

Istnieje pilna potrzeba wydania nowej ustawy w sprawie ochrony przyrody uwzględniającej:

- wprowadzenie stref ochronnych /otulin/ wokół parków narodowych i rezerwatów przyrody,
- wprowadzenie parków krajobrazowych wraz z otulinami i obszarami chronionego krajobrazu,
- wprowadzenie kompleksowej ochrony przyrody i krajobrazu gór,
- zintensyfikowanie ochrony wód powierzchniowych i obszarów źródłiskowych,
- rozszerzenie ochrony obszarów leśnych wokół aglomeracji miejsko - przemysłowych,
- wprowadzenie ochrony szlaków turystycznych i krajobrazowych oraz punktów krajobrazowych,
- uaktualnienie statusu Straży Ochrony Przyrody.

Ustawowej regulacji wymaga ochrona środowiska Morza Bałtyckiego i terenów nadmorskich. Projekty obu ustaw powinny być konsultowane m.in. z naszym Towarzystwem.

Pilnych i zdecydowanych działań wymagają:

- poprawa stanu czystości wód śródlądowych i morskich,
- poprawa stanu czystości powietrza atmosferycznego,
- poprawa stanu sanitarnego i struktury lasów,
- rekultywacja zdewastowanego środowiska ze szczególnym uwzględnieniem kwestii utrzymania polan górskich.

Istnieje potrzeba zapewnienia turystom kwalifikowanym praw do korzystania z zasobów przyrodniczo - krajoznawczych także na obszarach objętych ochroną poprzez:

- zapewnienie prawa prowadzenia grup turystycznych przez kadry PTTK, posiadające odpowiednie uprawnienia, na obszarach chronionych,
- zapewnienie praw i możliwości uprawiania turystyki kwalifikowanej członkom Towarzystwa na terenach objętych ochroną, w tym także turystyki wysokogórskiej - letniej i zimowej - w Tatrach, członkom PTTK posiadającym odpowiednie uprawnienia,
- zapewnienie praw do szkolenia kadry Towarzystwa również na obszarach chronionych,
- kompleksowe uporządkowanie turystycznego zagospodarowania lasów i terenów przyrodniczych i ich udostępnienie dla turystyki kwalifikowanej.

WARSZAWA 1985 08 26

